

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Ivstitia Et Ivre ceterisq[ue] Virtutibus Cardinalibus

Lessius, Leonardus

Antverpiæ, 1632

7 Quid sit seruitus apud Iurisperitos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72459](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72459)

detari quamdam relationem subiectionis & obligationis respondentem iuri nostro, quod in illis habemus; quæ subiectio seu obligatio vocatur *seruitus* à Iurisperitis. tit. de Seruitutibus rusticorum prædiorum, & vrbanoorum. c. eodem titul.

Seruitus.

27

Dico, in omnibus rebus alienis, quia *nemini res sua seruire dicitur*, secundum Iurisperitos, sed aliena tantum, vt habetur L. Vti frui §. 7. Si vtilis fructus petatur: idque distinctionis causa à dominio; quia Ius seruitutis formaliter minus est quam Ius domini. Vnde Iurisperiti subiectionem rei, in quam habemus dominium, non vocant seruitutem formalem, sed causalem. vide Gomezium de Seruitutibus, in principio.

DVBITATIO VII.

Quid sit seruitus apud Iurisperitos.

28

Notandum est, hoc nomen dupliciter accipi apud Iurisperitos; Primò, pro subiectione & obligatione quæ est in re alterius, vt ipsa quodammodo seruiat alteri. Secundò, pro iure, quod responderet illi obligationi.

Quid seruitus pro iure.

Si accipitur pro *iure*, sic nihil aliud est quam ius fruendi, vel aliquo modo vtendi re aliena, vel aliquid circa eam impediendi. hoc modo est quid generalius quam vtilis & vtilis fructus. omne namque ius vtendi vel fruendi est seruitus; vt docet Gomezium de Seruitutibus, n. 1. & 2. non contra: nam Ius impediendi ne alius attollas murum, est seruitus; non tamen est vtilis vel vtilis fructus.

Quid pro obligatione.

Si autem pro *subiectione rei*, sic nihil est aliud quam obligatio realis, quæ res alteri est obstricta, vt possit ex ipsa percipere fructum, vel ea aliquo modo vti, vel circa eam aliquid impedire.

29 Seruitus simplex.

Diuiditur autem in tres species, secundum Gomezium, & alios. Alia enim *seruitus est merè personalis*, vt ea quæ à persona debetur personæ: vt si mihi vtilis serui tui ad tempus, vel ad vitæ meam concesseris. Alia est *merè realis*, vt ea quæ à re debetur immediatè alteri rei: talis est quæ respondet iuri agrorum, vel domorum, & similibus rerum. Dixi *immediatè*, quia hæc seruitus etiam debetur à re personæ; sed mediatè tantum, nempe ex eo quod fiat talis rei dominus vel cõductor, v. g. ager meus habet ius vt per agrum tuum possit iri, vel iumentum duci in meum; ager tuus seruit meo: estque hæc seruitus realis; quia à re debetur immediatè rei, & consequenter hoc ius transit ad eum ad quem transit meus ager. Alia est *mixta*, quæ à re debetur immediatè personæ: hæc extinguitur cum persona cui debetur. talis est in re, qua possumus vti vel frui immediatè.

30 Seruitus realis.

Seruitus realis diuiditur in *Rusticam* & *Vrbanam*, id est, in eam quæ prædio rustico, & quæ vrbano debetur. *Prædium vrbani* in Iure vocatur omne habitaculum, etiam si in villa sit, & hortus annexus, causa amenitatis. *Rusticum* quoduis aliud; vt stabulum, horreum, ager. *Seruitutes* igitur *urbane* sunt, v. g. vt aedes tuæ non possint altius attolli, ne offendant vicini luminibus: vt in tuum parietem possit immitti tignum à vicino, & similia. *Rustica*, vt liceat tibi per fundum alterius ire in tuum, vel iumentum agere, vel aquam ducere, & similia; quæ optimè explicantur Instit. de Seruitutibus, & lib. 8. Digestorum tit. 1. 2. 3. 4. qui sunt de Seruitutibus. Hæc enim non magnopere

pertinent ad nostrum institutum. Vide plura apud Gomezium, de Seruitutibus.

DVBITATIO VIII.

Vtrum distinguatur vsus à dominio, in rebus quæ ipso vsu consumuntur.

Sunt duæ sententiæ admodum celebres, occasione Ordinis Fratrum Minorum, qui dicunt se nullius rei habere dominium, ne in communi quidem; sed nudum dumtaxat vtilis. Prior est Ioannis XXII. Extr. quæ incipit, *Ad conditorem*. §. Quod autem. & duabus seqq. Ius vtendi rebus illis, quæ ipso vsu consumuntur vel alienantur, non distingui à dominio earum; ac proinde Fratres Minores habere verum dominium in hisce rebus. Hanc sententiam sequitur Franciscus Sarmiento, de Redit. parte 1. c. 1. & 1. parte Defensionum contra Nauar. pag. 11. & Silu. verbo Dominium. §. 3. & Turrecremata lib. 2. Summæ c. 112. ad 10. argumentum.

31

Altera sententia est omnino contraria; nempe in hisce rebus hæc duo distingui, & proinde Minores, etsi vtilis habeant talium rerum, nullo tamè modo habere dominium, sed hoc esse penes Sedem Apostolicam. Ita declarauit Nicolaus III. Extrau. *Exijt qui seminat*. de Verborum significatione, in Sexto, & postea Clemens V. in Clementina, *Exijt de Paradiso*, eodem tit. Ante Nicolaum in eadè sententia fuisse Innocentius IV. & Alexander IV. & Gregorius IX. quos Nicolaus pro se citat. Hanc sententiam sequitur Soto lib. 4. de Iustitia q. 1. art. 1. Nauar. commentario 2. de Regul. n. 3. & plerique alij. pro qua

Dico Primò, Ius vtendi potest esse separatum à dominio, etiam in iis rebus quæ vnico actu vtendi consumuntur, vel alienantur. explicatur simul, & probatur.

32

Dupliciter enim potest alicui concedi vtilis, & vtilis concedi potest dupliciter. Ius vtendi pane, vel pecunia. 1. *irrenocabiliter*: & tunc non videtur multum differre à dominio. 2. *omnino renocabiliter*, & dependenter à voluntate concedentis, ita vt quouis momento possit reuocari sine vlla iniuria vsuarij: & hoc ius sine dubio distinguitur à dominio, quia dominium est ius in re absolutum, & firmum, non dependens ex alterius nutu & arbitrio. hoc autem est conditionatum, & debilissimum. habeo enim illud, si velis; non habeo, si nolis me habere. Tale est quod singuli Religiosi in vestes, libros, cibos, & similia, quæ illis à Superioribus conceduntur, habent. Non enim ita conceditur illis ius vtendi, quin ad nutum Superioris reuocari possit. nam ratio Religiosa paupertatis hoc intrinsecè includit.

Notandum autem est, *Vtilis irrenocabilem* à Nicolao III. Extrau. *Exijt*, vocari *Vtilis Iuris*; tum quia in eo habetur Ius absolutum; tum quia Iura de eo loquuntur. *Vtilis* autem *renocabilem* vocat *Vtilis facti*; non quod in eo nihil sit iuris (sic enim iniustus esset, vt rectè Ioannes argumentatur) sed quia non est ius absolutum & solidum, vt pote ab alieno nutu dependens, donec res ipso facto consumatur.

33

Dico Secundò, Verius est, Conuentus, totumque Ordinem Minorum, non solum in rebus alijs, sed etiam iis quæ vnico actu vtendi

34

C con-